

Briselē, 1.3.2019.
COM(2019) 124 final

2019/0069 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

**par nostāju, kura Eiropas Savienības vārdā jāieņem Pasaules Muitas organizācijā
saistībā ar harmonizēto sistēmu**

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA PRIEKŠMETS

Šis priekšlikums attiecas uz lēmumu, ar ko nosaka nostāju, kas Savienības vārdā jāieņem Pasaules Muitas organizācijas padomē saistībā ar paredzēto HS nomenklatūras grozījumu pieņemšanu par jaunieviestiem tabakas izstrādājumiem¹.

2. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

2.1. Starptautiskā konvencija par preču aprakstīšanas un kodēšanas harmonizēto sistēmu

Starptautiskās konvencijas par preču aprakstīšanas un kodēšanas harmonizēto sistēmu ("nolīgums") mērķis ir atvieglot starptautisko tirdzniecību un statistikas vākšanu, salīdzināšanu un analīzi, jo īpaši attiecībā uz starptautisko tirdzniecību. Tajā kā pielikums ir iekļauta HS nomenklatūra, kas ir starptautiska saskaņota sistēma, kura ļauj iesaistītajām valstīm muitas vajadzībām klasificēt tirgotās preces uz kopīga pamata. HS nomenklatūra ietver preču aprakstu, kas sastāv no pozīcijām un apakšpozīcijām, un to attiecīgajiem ciparu kodiem, balstoties uz 6 ciparu kodu sistēmu. HS nomenklatūru pārskata reizi piecos gados². To piemēro vairāk nekā 190 administrācijas visā pasaulē; līdz ar to vairāk nekā 98 % no visām pasaulē pārdotajām precēm ir klasificētas saskaņā ar to.

Nolīgums stājās spēkā 1988. gada 1. janvārī.

Eiropas Savienība un visas dalībvalstis ir konvencijas puses³.

2.2. Pasaules Muitas organizācija (PMO)

Pasaules Muitas organizācija (PMO), kuru 1952. gadā izveidoja kā Muitas sadarbības padomi, ir neatkarīga starpvaldību struktūra, kuras uzdevums ir uzlabot muitas administrāciju efektivitāti un lietderību. PMO saviem biedriem piedāvā dažādas konvencijas un citus starptautiskus instrumentus, kā arī tehniskās palīdzības un mācību pakalpojumus. Pašlaik PMO pārstāv 182 muitas administrācijas visā pasaulē.

PMO pārvaldības struktūra ir Padome, kurai, pildot savas funkcijas, palīdz sekretariāts un vairākas tehniskās un padomdevēju komitejas ar savu kompetenci un prasmēm.

Tehniskā komiteja, kas PMO ir atbildīga par nolīguma sagatavošanas darbu, ir HS komiteja. HS komitejas galvenie uzdevumi ir šādi:

- nodrošināt harmonizētās sistēmas juridisko dokumentu vienādu interpretāciju un piemērošanu, tostarp risinot klasificēšanas strīdus starp līgumslēdzējām pusēm, un tādējādi atvieglot tirdzniecību;

¹ HS sistēmas diskusiju kontekstā "jaunieviestie" tabakas izstrādājumi ne vienmēr atbilst tiem, uz kuriem attiecas "jaunieviestu tabakas izstrādājumu" definīcija 2. panta 14. punktā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2014/40/ES (2014. gada 3. aprīlis) par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz tabakas un saistīto izstrādājumu ražošanu, noformēšanu un pārdošanu un ar ko atceļ Direktīvu 2001/37/EK (OV L 127 29.4.2014., 1. lpp.).

² Kopš tās ieviešanas 1988. gadā HS nomenklatūra ir pārskatīta piecas reizes. Šīs izmaiņas stājās spēkā 1996., 2002., 2007., 2012. un 2017. gadā.

³ Padomes Lēmums 87/369 (1987. gada 7. aprīlis) par noslēgto Starptautisko konvenciju par preču aprakstīšanas un kodēšanas harmonizēto sistēmu un tās grozījumu protokolu (OV L 198, 20.7.1987., 1. lpp.).

- ierosināt harmonizētās sistēmas grozījumus un atjauninājumus, lai atspoguļotu tehnoloģiju attīstību un tirdzniecības modeļu izmaiņas, kā arī citas harmonizētās sistēmas lietotāju vajadzības;
- veicināt harmonizētās sistēmas plašu piemērošanu un izskatīt ar to saistītus vispārējus un politikas jautājumus.

PMO padome izskata HS komitejas sagatavotos nolīguma grozījumu priekšlikumus, un tā var tos ieteikt līgumslēdzējām pusēm. PMO padomes ieteiktie grozījumi tiek uzskatīti par pieņemtiem, ja neviena no līgumslēdzējām pusēm sešu mēnešu laikā pēc to paziņošanas neceļ pret tiem iebildumus.

Nostājas, kas Savienībai jāieņem PMO par HS, saskaņo ar dalībvalstīm. Savienībai un tās dalībvalstīm PMO padomē ir tikai viena balss.

2.3. Paredzētais PMO padomes akts

PMO padomei 2019. gada 27.–29. jūnijā saskaņā ar HS konvencijas 16. pantu ir jāpieņem ieteikums par harmonizētās sistēmas nomenklatūras grozījumiem. Tas cita starpā ietvertu grozījumu attiecībā uz dažiem jaunieviesti tabakas izstrādājumiem (“paredzētais akts”).

Šā ieteikuma sagatavošanai HS komitejai savā sešdesmit trešajā sesijā 2019. gada 19.–29. martā, ir jā sagatavo HS nomenklatūras grozījuma priekšlikuma projekts par šiem izstrādājumiem. Šis grozījums ir jāiekļauj ieteikuma PMO padomei projektā, iekļaujot tajā visus ierosinātos nolīguma pielikuma grozījumus (gan tos, kas pieņemti marta sanāksmē, gan arī tos, kas pieņemti iepriekšējās HS komitejas sanāksmēs), par kuriem PMO padome lems jūnija sanāksmē. Pārskatītā HS nomenklatūra stāsies spēkā 2022. gadā.

Attiecīgais grozījumu projekts ir PMO HS pārskatīšanas apakškomitejas (PAK) veiktā darba rezultāts. PAK apsprieda šo priekšlikumu savā 55. sesijā, kas notika 2018. gada novembrī. Tolaik ES nevarēja paust nostāju. PAK darba rezultāts tiek iesniegts HS komitejai, lai tā saistībā ar vēl neatrisinātiem jautājumiem varētu pabeigt ierosināto grozījuma projektu.

Paredzētā akta mērķis ir grozīt HS nomenklatūras struktūru, lai jaunievistos tabakas izstrādājumus, kas paredzēti ieelpošanai, karsējot vai izmantojot citas metodes, klasificētu jaunā pozīcijā 24.04 “Izstrādājumi, kas satur tabaku, atjaunotu tabaku, nikotīnu vai tabaku vai nikotīnu saturošus aizstājus, kas paredzēti ieelpošanai bez sadegšanas; citi nikotīnu saturoši izstrādājumi, kas paredzēti nikotīna uzņemšanai cilvēka ķermenī”.

3. SAVIENĪBAS VĀRDĀ IEŅEMAMĀ NOSTĀJA

Ierosinātās nostājas mērķis ir atbalstīt HS nomenklatūras grozījumu projektu attiecībā uz jaunieviesti tabakas izstrādājumiem. Tās mērķis ir arī izteikt priekšroku dažiem HS nomenklatūras papildu piezīmēs iekļaujamajiem formulējumiem, kuri grozījumu projektā pašlaik ir iekļauti iekavās, jo vēl ir jāpieņem lēmums.

Esošajā HS nomenklatūrā lielākā daļa līgumslēdzēju pušu, tostarp Eiropas Savienība, labprātāk klasificē noteiktus jaunievistos tabakas izstrādājumus HS apakšpozīcijā 2403.99 “citādi tabakas izstrādājumi”. Šobrīd nav neviena PMO galīgais lēmums par šo izstrādājumu klasificēšanu.

ES ir būtiski, lai klasifikācijas vienkāršošanas dēļ šādi jaunieviesti tabakas izstrādājumi tiktu uzrādīti atsevišķā pozīcijā pārskatītājā HS nomenklatūrā, kas stāsies spēkā 2022. gadā. Vēl ir būtiski izteikt priekšlikumu par vēlāmāko risinājumu saistībā ar iekļaujamā formulējuma izvēli jaunajās piezīmēs par 24. nodaļu, lai skaidri nošķirtu šīs nodaļas dažādās pozīcijas.

Dokumentā NC2591E1a (HSC/63) tika ņemtas vērā PMO sekretariāta piezīmes un ierosinājumi.

Tāpēc ierosinātā nostāja ir šāda.

- Attiecībā uz jaunu tabakas izstrādājumu klasifikāciju Savienībai būtu jāatgādina tās sākotnējā nostāja, ko tā 2018. gada septembrī puda par labu izteiktajam PVO/PMO priekšlikumam grupēt jaunievieštos karsētas tabakas izstrādājumus ar citiem tabakas izstrādājumiem 24.03. pozīcijā un objektīvi definēt tos pēc patēriņa veida, kurā ietverts karsēšanas process; tas būtu labāk, nekā atsaukties uz sadegšanas procesa neesību, jo šis variants tiek apstrīdēts. Tomēr, vēloties sadarboties un pēc rūpīgas apsvēšanas, Savienība tagad ir gatava pieņemt variantu, kas izriet no PMO HS komitejas vairākuma balsojuma un tam sekojošā PMO PAK darba, un iekļaut šos izstrādājumus jaunā pozīcijā 24.04. Pamatojoties uz lēmumu par jaunieviešiem un novatoriskiem tabakas izstrādājumiem, kas pieņemts ar Savienības atbalstu PVO Pamatkonvencijas par tabakas kontroli (FCTC) 8. pušu konferencē ⁴, tas attiecas uz tādiem gadījumiem, ja vēl nav pieejams šo izstrādājumu īpašību un emisiju novērtējums.
- Par 24. nodaļas jauno 2. piezīmi: Savienībai būtu jāatbalsta pirmais variants, ko lasa šādi: “2.- 24.04. pozīcija neattiecas uz izstrādājumiem, kas norādīti pozīcijās 24.02 un 24.03.”⁵ Pretēji iepriekš minētajā dokumentā paustajam PMO sekretariāta atzinumam Savienībai nebūtu jāatbalsta prioritātes nodrošināšana 24.04. pozīcijai attiecībā uz noteiktu jaunievieštu tabakas izstrādājumu klasifikāciju. Lietderīgāk ir attiecināt šo pozīciju tikai uz tiem izstrādājumiem, kas tajā ir viennozīmīgi klasificēti, lai tos tabakas izstrādājumus, kurus var klasificēt gan šajā, gan arī citā 24. nodaļas pozīcijā (24.02. vai 24.03.), novirzītu uz šīm citām pozīcijām.
- Par 24. nodaļas jauno 3. piezīmi: Savienībai nebūtu jāatbalsta iekavās norādītā teksta “neatkarīgi no domu rašanās” iekļaušana. HS pārskatīšanas apakškomitejas (PAK) veiktā darba rezultāts nošķiršanu starp izstrādājumiem pozīcijās 24.02 (un 24.03), kā arī 24.04, jo sākotnējā izpratnē un mērķis izveidot jauno 24.04. pozīciju bija ietvert izstrādājumus, ko nesmēķē tradicionālajā veidā. Tomēr šo izstrādājumu īpašības un emisijas pašlaik izvērtē saistībā ar lēmumu par jaunieviešiem un novatoriskiem tabakas izstrādājumiem, ko pieņēma PVO Pamatkonvencijas par tabakas kontroli (FCTC) 8. pušu konferencē. Tāpēc tiek uzskatīts, ka ir lietderīgāk gaidīt šā novērtējuma rezultātus un ja ir jauni pierādījumi, kas attiecas uz muitas klasifikāciju, vēlreiz izskatīt šo jautājumu.

Ierosinātā ES nostāja atbilst iedibinātajai muitas politikai un Eiropas Savienības Tiesas judikatūrai, saskaņā ar ko, importējot preces, tās klasificē pēc to objektīvajām pazīmēm un īpašībām.

Ierosinātā nostāja ir nepieciešama, lai ES varētu paust savu nostāju nākamajā PMO padomē. Tā pati nostāja tiks pausta sagatavošanas darba gaitā un jo īpaši HS komitejas sanāksmē ar nosacījumu, ka harmonizētās sistēmas komitejas sanāksmē ES atbalstīs komitejas priekšlikuma sagatavošanu, ja tas būs saskaņā ar līgumslēdzēju pušu vairākuma viedokli.

⁴ Lēmums FCTC/COP8 (22)

⁵ Pozīcijā 24.02. ietilpst “Cigāri, Manilas cigāri, cigarilli un cigaretes no tabakas vai tabakas aizstājējiem”. Pozīcijā 24.03 ietilpst “Citādi tabakas izstrādājumi un tabakas rūpnieciski aizstājēji; “homogenizēta” vai “atjaunota” tabaka; tabakas ekstrakti un esences”.

4. JURIDISKAIS PAMATS

4.1.1. Principi

Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 218. panta 9. punktā ir paredzēti lēmumi, kas nosaka “nostāju, kas Savienības vārdā jāapstiprina kādā ar nolīgumu izveidotā struktūrā, ja šāda struktūra ir tiesīga pieņemt lēmumus ar juridiskām sekām, izņemot lēmumus, kas papildina vai groza attiecīgajā nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu”.

Jēdziens “lēmumi ar juridiskām sekām” ietver aktus, kam ir juridiskas sekas saskaņā ar starptautisko tiesību normām, kuras reglamentē attiecīgo struktūru. Tas ietver arī instrumentus, kas nav saistoši saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, bet kas “var būtiski ietekmēt Savienības likumdevēja pieņemtā tiesiskā regulējuma saturu”⁶.

Tāpēc ierosinātā lēmuma, ar ko nosaka nostāju, kura jāpieņem Savienības vārdā un kas attiecas uz paredzēto aktu, procesuālais juridiskais pamats ir LESD 218. panta 9. punkts.

4.1.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

PMO padome ir struktūra, kuru izveidoja ar nolīgumu, proti, 1950. gada 15. decembra Konvenciju par Muitas sadarbības padomes izveidošanu. Tā saskaņā ar Starptautisko konvenciju par preču aprakstīšanas un kodēšanas harmonizēto sistēmu ir atbildīgā iestāde, kas līgumslēdzējām pusēm sniedz ieteikumus šīs konvencijas grozīšanai.

Paredzams, ka PMO padome jūnija sanāsmē ieteiks HS līgumslēdzējām pusēm grozīt minētās konvencijas pielikumu (HS nomenklatūra), ko uzskatīs par pieņemtu sešu mēnešu laikā, izņemot gadījumus, ja vien kāda līgumslēdzēja puse neceļ iebildumus. Tiklīdz ieteikums būs pieņemts, tas tiks iekļauts ES tiesību aktos, proti: Padomes Regulas (EEK) Nr. 2658/87 par tarifu un statistikas nomenklatūru un kopējo muitas tarifu I pielikumā. Tam par iemeslu ir tas, ka minētās regulas 2. panta a) apakšpunktā ir noteikts, ka “2. *Kombinētajā nomenklatūrā ietilpst: a) harmonizētās sistēmas nomenklatūra*”.

Paredzētais akts nepapildina un negroza nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu.

Tāpēc ierosinātā lēmuma procesuālais juridiskais pamats ir LESD 218. panta 9. punkts.

4.2. Materiālais juridiskais pamats

4.2.1. Principi

Saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu pieņemamā lēmuma materiālais juridiskais pamats galvenokārt ir atkarīgs no tā paredzētā akta mērķa un satura, attiecībā uz kuru ieņem nostāju Savienības vārdā. Ja paredzētajam aktam ir divi mērķi vai divi komponenti un viens ir atzīstams par galveno, bet otrs nav būtisks, lēmums, ko pieņem saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu, jābalsta uz viena materiālā juridiskā pamata, proti, tā, ko prasa galvenais vai dominējošais mērķis vai komponents.

4.2.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

Tā kā paredzētā akta galvenais mērķis un saturs attiecas uz muitas savienību, ierosinātā lēmuma materiālais juridiskais pamats ir LESD 28. panta 1. punkts.

4.3. Secinājums

Ierosinātā lēmuma juridiskajam pamatam vajadzētu būt LESD 28. panta 1. punktam saistībā ar 218. panta 9. punktu.

⁶ Eiropas Savienības Tiesas 2014. gada 7. oktobra spriedums, Vācija pret Padomi, Lieta C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61. līdz 64. punkts.

5. IETEKME UZ BUDŽETU

Priekšlikums neietekmē Eiropas Savienības budžetu.

6. PAREDZĒTĀ AKTA PUBLICĒŠANA

Nav

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

**par nostāju, kura Eiropas Savienības vārdā jāieņem Pasaules Muitas organizācijā
saistībā ar harmonizēto sistēmu**

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 28. panta 1. punktu saistībā ar 218. panta 9. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Starptautisko konvenciju par preču aprakstīšanas un kodēšanas harmonizēto sistēmu ("nolīgums") Savienība noslēdza ar Padomes 1987. gada 7. aprīļa Lēmumu 87/369⁷, un tā stājās spēkā 1988. gada 1. janvārī.
- (2) Saskaņā ar nolīguma 7. pantu Harmonizētās sistēmas komiteja var sagatavot PMO padomes priekšlikumus HS nomenklatūras grozījumiem. Saskaņā ar nolīguma 16. pantu PMO padome var ieteikt šo grozījumu līgumslēdzējām pusēm.
- (3) Paredzams, ka PMO padome jūnija sesijā lems par ieteikumu līgumslēdzējām pusēm saistībā ar HS nomenklatūras grozījumu attiecībā uz 24. nodaļu. Šāds ieteikums tiks pieņemts, pamatojoties uz Harmonizētās sistēmas komitejas sagatavotu grozījumu priekšlikumu, kas jāpabeidz tās 63. sesijas /sanāksmes gaitā 2019. gada 19. –29. martā.
- (4) PVO Pamatkonvencijas par tabakas kontroli (*FCTC*) 8. pušu konference pieņēma lēmumu *FCTC/COP8* (22) par jaunieviestiem un novatoriskiem tabakas izstrādājumiem, lai iegūtu papildu zinātniskos datus par šiem produktiem, un jo īpaši lai saņemtu skaidrojumu par šo izstrādājumu īpašībām un emisijām.
- (5) Ir būtiski atgādināt, ka saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas iedibināto judikatūru, juridiskās noteiktības labad un lai atvieglotu pārbaudes, galvenais preču klasifikācijas kritērijs muitas vajadzībām parasti ir objektīvi raksturojošas pazīmes un īpašības, kas definētas attiecīgās muitas nomenklatūras pozīcijas tekstā, kā arī attiecīgās sadaļas un nodaļas piezīmes.
- (6) Ņemot vērā ieteikumu grozīt HS nomenklatūru, kas jāpieņem PMO padomei, ir lietderīgi noteikt nostāju, kas ir jāieņem Savienības vārdā, jo, ja to pieņem saskaņā ar nolīguma 16. pantu, šis ieteikums var būtiski ietekmēt Savienības tiesību aktu saturu, proti, 1. pielikumu Padomes Regulā (EEK) Nr. 2658/87 par tarifu un statistikas nomenklatūru un kopējo muitas tarifu. Šī nostāja tiks pausta PMO padomes, tostarp Harmonizētās sistēmas komitejas, sagatavošanas posmā.
- (7) Ir lietderīgi atbalstīt HS nomenklatūras grozījumu projektu attiecībā uz 24. nodaļu un paust Savienības viedokli un vēlmes par vēlamo risinājumu saistībā ar tekstiem, par kuriem vēl jāpieņem lēmums, ar nosacījumu, ka harmonizētās sistēmas komitejas

⁷ OV L 198, 20.7.1987., 1. lpp.

sanāksmē ES atbalstīs komitejas priekšlikuma sagatavošanu, ja tas ir saskaņā ar līgumslēdzēju pušu vairākuma viedokli,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Nostāja, kas Savienības vārdā jāieņem PMO padomē, ir izklāstīta pielikumā.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Komisijai.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*